

Na temelju članka 2. stavak (3) točka c) i članka 7. stavak (1) točka b) Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07) i članka 7. Odluke o konačnosti poravnanja ("Službeni glasnik BiH", br. 39/25), Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine na 7. sjednici, održanoj 10.7.2026. godine, donosi

ODLUKU

o pravilima rada sustava instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine

DIO PRVI: Opće odredbe

Članak 1.

(Predmet)

Odlukom o pravilima rada sustava instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: (pravila rada i IPS BiH) uređuje se organizacija i rad IPS BiH, sudionici sustava i uvjeti sudjelovanja, prava, obveze i odgovornosti sudionika i Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka), pravila prijema i izvršenja instant platnih naloga, pravila poravnanja i konačnost poravnanja, upravljanje likvidnošću kao i druga pitanja od značaja za funkcioniranje sustava.

Članak 2.

(Cilj)

- (1) IPS BiH osigurava sigurno, pouzdano i učinkovito poravnanje instant platnih naloga.
- (2) Pravilima rada IPS BiH utvrđuju se pravila i standardi kojima se uređuje korištenje IPS BiH kako bi se osigurala sigurnost, stabilnost, zaštita i poštenost IPS BiH.
- (3) Pravila rada IPS BiH primjenjuju se na sve sudionike IPS BiH.

Članak 3.

(Definicije)

Pojedini pojmovi korišteni u ovim pravilima rada imaju sljedeća značenja:

- a) IPS je skraćenica od engleskog naziva za platni sustav instant plaćanja (Instant payment system).
- b) Nalog za instant plaćanje je nalog za izvršenje instant kreditnog transfera, koji se može izvršiti 24 sata dnevno, svakog kalendarskog dana u godini.

- c) SCT inst shema (SEPA Instant Credit Transfer) je skup pravila, standarda i procedura za izvršenje instant kreditnih transfera koji omogućava da sredstva budu stavljena na raspolaganje primatelju u realnom vremenu, 24h dnevno, 7 dana u tjednu sukladno pravilima koja propisuje Europsko vijeće za plaćanja.
- d) CMB – saldo kreditni memorandum, vrsta računa koji izravni sudionik osigurava za neizravnog sudionika s vlastitim skupom limita.
- e) IBAN (International Bank Account Number) je jedinstvena međunarodna identifikacijska oznaka računa.
- f) ESMIG - (European single market infrastructure gateway) je pristupna točka koja financijskim institucijama omogućava sigurnu vezu s platnim sustavima u eurosustavu.
- g) Račun za poravnanje u IPS BiH predstavlja namjenski račun u IPS BiH koji služi za poravnanje transakcija instant plaćanja.
- h) BIC - Bankovni identifikacijski kod je jedinstveni kod od osam ili jedanaest znakova koji dodjeljuje SWIFT. BIC se koristi za identifikaciju određene banke prilikom izvršavanja transakcija.

DIO DRUGI: Uvjeti sudjelovanja u IPS BiH

Članak 4.

Sudionici IPS BiH

- (1) Sudionici u IPS BiH mogu biti:
 - a) Centralna banka;
 - b) banke;
 - c) ostali pružatelji platnih usluga.
- (2) Izravni sudionici u IPS BiH su Centralna banka i banke.
- (3) Neizravni sudionici IPS BiH su svi ostali pružatelji platnih usluga.

Članak 5.

(Uvjeti sudjelovanja)

- (1) Za uključenje u sustav IPS BiH izravni sudionik je obavezan kumulativno ispuniti sljedeće uvjete:
 - a) da ima uspostavljenu konekciju na ESMIG,
 - b) da ima odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa,
 - c) da ima otvoren račun rezervi kod Centralne banke,
 - d) da je uspješno testiran za rad u IPS BiH prema testnim scenarijima Centralne banke,

- e) da ima otvoren račun za poravnanje u IPS BiH,
- f) da ima potpisanu Izjavu o prihvatanju pravila rada IPS BiH koja je data u Prilogu 1. ovih pravila rada.

(2) Neizravni sudionik pored ispunjavanja uvjeta propisanih u stavku (1), točke a), b), d) i f) ovog članka mora imati i zaključen ugovor s bankom izravnim sudionikom u IPS BiH, koja za njega osigurava likvidnost, o čemu izravni sudionik obavještava Centralnu banku.

(3) Nakon što se ispune uvjeti iz stavaka (1) i (2) ovog članka, Centralna banka na pisani zahtjev potencijalnog sudionika u IPS BiH donosi akt o statusu sudionika.

(4) Nakon donošenja akta iz stavka (3) ovog članka, sudionik je obavezan dostaviti Informaciju o ovlaštenim korisnicima IPS BiH koja se daje na obrascu koji čini Prilog 2. i sastavni je dio ovih pravila rada.

Članak 6.

(Upravljanje likvidnošću)

(1) Sudionik IPS BiH mora osigurati dovoljno sredstava za izvršavanje transakcija u IPS BiH. U slučaju nedovoljnog iznosa sredstava za pokriće transakcija na strani sudionika, sve njegove transakcije poslane u IPS BiH bit će odbijene.

(2) Izravni sudionik IPS koji sponzorira neizravnog sudionika može kreirati "Credit Memorandum Balance - CMB" za neizravnog sudionika, čime će sve transakcije koje se odnose na tog neizravnog sudionika utjecati na CMB.

(3) Izravni sudionik mora pratiti svoje CMB kako bi spriječio obustavu rada neizravnih sudionika koje sponzorira.

(4) Izravni sudionik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) vrši na način da punjenje računa izvršava putem organizacijske jedinice kod koje drži račun rezervi, a pražnjenje vrši samostalno u interakciji s IPS BiH. Iznimno, u slučaju tehničkih poteškoća u komunikaciji s IPS BiH, sudionik IPS BiH pražnjenje može izvršiti i putem pisanog zahtjeva upućenog nadležnoj organizacijskoj jedinici kod koje vodi račun rezervi.

(5) Izravni sudionik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) osigurava tijekom radnog vremena sustava bruto poravnanja u realnom vremenu (u daljnjem tekstu: BPRV) podnošenjem zahtjeva nadležnoj organizacijskoj jedinici kod koje drži račun rezervi.

(6) Centralna banka može, u slučaju kada su transakcije odbijene zbog toga što izravni sudionik nije na odgovarajući način upravljao računom, naplatiti naknade za neusklađenost zbog ometanja usluge IPS BiH.

Članak 7.

(Obveznost sudjelovanja u IPS)

- (1) Svaka banka koja u razdoblju od 1.1.2026. godine zaključno s 30.6.2026. godine, izvrši minimalno jedan milijun transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sustavu, obvezna je da bude sudionik IPS BiH od 1.1.2027. godine.
- (2) Svaka banka koja tijekom kalendarske godine ostvari preko 500 tisuća transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sustavu, obvezna je biti sudionik u IPS BiH, počevši od 1.7. naredne godine.

DIO TREĆI: Upravljanje IPS BiH

Članak 8.

(Operater IPS BiH)

- (1) Centralna banka je vlasnik i operater IPS CBBiH.
- (2) Radno vrijeme IPS BiH je 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, 365 dana u godini, uključujući vikende i praznike (24/7/365).
- (3) Centralna banka vodi listu aktivnih sudionika, pravodobno je ažurira i objavljuje na zvaničnoj internet stranici.

Članak 9.

(Obveze Centralne banke)

- (1) Centralna banka stavlja na raspolaganje sudionicima IPS BiH ažurnu verziju tehničke dokumentacije neophodne za funkcioniranje IPS BiH.
- (2) Centralna banka može poduzeti korektivne mjere prema sudioniku IPS BiH koji se ne pridržava pravila rada IPS BiH.
- (3) Centralna banka određuje, mijenja, ažurira i objavljuje tarifu naknada za IPS BiH usluge i iste obračunava i naplaćuje.
- (4) Centralna banka definira parametre IPS BiH koji su navedeni u **Prilogu 3. i** čine sastavni dio ovih pravila rada.
- (5) Centralna banka sudionicima IPS BiH osigurava operativnu potporu i potporu upravljanja incidentima.

Članak 10.

(Odgovornosti Centralne banke)

Centralna banka osigurava sigurno i stabilno funkcioniranje IPS BiH sukladno ovim pravilima i međunarodno prihvaćenim standardima koji se odnose na rad platnih infrastruktura.

Članak 11.

(Odricanje od odgovornosti)

(1) Centralna banka može ograničiti poravnanje platnih naloga među sudionicima, te obustaviti rad IPS BiH na duže ili kraće vrijeme, ako je to nužno, da bi se zaštitili interesi Centralne banke ili sudionika. Izvršavanje platnih naloga se zaustavlja ili ograničava u takvim situacijama i Centralna banka se neće smatrati odgovornom za takvo zaustavljanje ili ograničavanje.

(2) Centralna banka se neće smatrati odgovornom za obustavljanje ili otežano izvršavanje platnih naloga kad je to posljedica poteškoća na mreži.

(3) Centralna banka se neće smatrati odgovornom i neće trpiti posljedice i preuzeti eventualnu štetu za neizvršenje, pogrešno izvršenje ili zakašnjelo izvršenje platnog naloga koje je prouzrokovao neki od sudionika, treća strana ili događaj koji se nije mogao predvidjeti ili izbjeći.

DIO ČETVRTI: Pravila obrade

Članak 12.

(Instant plaćanje)

Sukladno ovim pravilima rada, instant plaćanje je platna transakcija izvršena putem IPS BiH kod koje se prijenos novčanih sredstava, poravnanje između sudionika i stavljanje sredstava na raspolaganje primatelju sredstava izvršava po bruto principu u maksimalnom vremenu za okončanje transakcije od 10 sekundi, pri čemu je poravnanje neopozivo i konačno.

Članak 13.

(Izvršavanje platnih naloga i valuta plaćanja u IPS BiH)

(1) Platni nalozi usmjereni u IPS BiH obvezno glase na BAM.

(2) Maksimalni iznos pojedinačne transakcije upućene u IPS BiH je 5.000,00 BAM.

(3) Obvezni kanal za iniciranje plaćanja u IPS BiH je mobilna ili elektronička platforma za plaćanje.

(4) Za iniciranje platnog naloga u IPS BiH može se koristiti QR kod (quick response code) sukladno specifikaciji koju će objaviti Centralna banka.

Članak 14.

(Vremenska oznaka transakcije)

(1) Sudionik IPS BiH na strani nalogodavca mora dodati vremensku oznaku u transakciju instant plaćanja, kojom se označava početak ciklusa vremena izvršenja. Vremenska oznaka označava vrijeme prijema, pri čemu je nalogodavac dao svoju ovlast za ovu instrukciju instant plaćanja, a sudionik IPS BiH na strani nalogodavca primio je instrukciju instant plaćanja.

(2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake povezane s transakcijama i događajima koji se odnose na IPS BiH, koristeći pouzdan izvor vremena kao što je npr. "NTP stratum 1 server" koji koristi IPS BiH.

(3) Sve poruke o plaćanju se moraju obraditi od početka do kraja u okviru maksimalnog vremena izvršenja sukladno Prilogu 3. ovih pravila rada.

Članak 15.

(Vremenska ograničenja)

(1) Maksimalno vrijeme izvršenja za sve vrste plaćanja, osim fizički zaprimljenih platnih naloga i plaćanja usmjerenih prema Centralnoj banci, definira se kao:

- a) razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga,
- b) razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada sudionik IPS BiH primatelja mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

(2) Maksimalno vrijeme izvršenja za fizički zaprimljeni platni nalog definira se kao:

- a) razdoblje od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga;
- b) razdoblje od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada sudionik IPS BiH primatelja mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

(3) Maksimalno vrijeme izvršenja za plaćanja usmjerena prema Centralnoj banci definira se kao razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja, do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrđivanju ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga. Na ova plaćanja ne primjenjuje se rok za stavljanje sredstava na raspolaganje korisniku plaćanja.

(4) Maksimalno vrijeme izvršenja mora ostati isto bez obzira na kanal za iniciranje plaćanja putem kojeg je plaćanje podneseno, broj transakcija koje je sudionik IPS BiH primio u datom trenutku ili bilo koje druge provjere koje je potrebno izvršiti.

(5) Budući da dostupnost komunikacijskog kanala i uređaja za obavješćavanje između sudionika IPS BiH na strani nalogodavca i sudionika IPS BiH na strani korisnika te njegovog klijenta može biti neovisna i od sudionika IPS BiH i od klijenta, ne primjenjuje se vremensko ograničenje na prijem obavješćenja o zaduženju i odobrenju od strane nalogodavca i korisnika. Međutim, sudionik IPS BiH mora odmah poslati obavješćenje klijentu.

(6) IPT1 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno dozvoljeno vrijeme od vremenske oznake iniciranja plaćanja do trenutka kada IPS BiH primi poruku o plaćanju od sudionika IPS na strani nalogodavca, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.

(7) IPT2 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno vrijeme od trenutka kada IPS BiH proslijedi poruku o plaćanju sudioniku IPS na strani primatelja do trenutka kada IPS BiH mora primiti odgovor od sudionika IPS na strani primatelja, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.

(8) IPS BiH će odbiti sve transakcije koje prekorače vremenska ograničenja navedena u stavcima (6) i (7) ovog članka.

(9) Strogo vremensko ograničenje odnosno "Hard timeout" predstavlja maksimalno vrijeme čekanja sudionika na odgovor IPS BiH, a koje se računa od trenutka vremenske oznake inicijacije plaćanja, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.

(10) U slučaju da sudionik na strani nalogodavca u IPS BiH ne dobije poruku od IPS BiH po isteku vremenu "hard timeouta" sudionik na strani nalogodavca oslobađa sredstva nalogodavca i o tome obavješćava nalogodavca.

Članak 16.

(Konačnost poravnanja)

(1) Konačnost poravnanja odnosi se na trenutak kada se instrukcija plaćanja mora smatrati konačnom, neopozivom i nepovratnom. Plaćanje se smatra konačnim kada je odgovarajuća transakcija poravnanja uspješno izvršena i evidentirana u IPS BiH. Nakon poravnanja, transfer

postaje neopoziv, bezuvjetan i pravno izvršiv te ne podliježe storniranju zbog insolventnosti ili drugih postupaka koji utječu na sudionika.

(2) Iz operativne perspektive, nalog za plaćanje postaje konačan i neopoziv kada IPS BiH, nakon što je uspješno validirao pozitivan odgovor sudionika IPS na strani primatelja, zaduži račun za poravnanje sudionika IPS na strani nalogodavca i istodobno odobri račun za poravnanje sudionika na strani primatelja.

Članak 17.

(Izvješća)

(1) Centralna banka osigurava da sudionici IPS BiH mogu generirati i preuzimati izvješća shodno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

(2) Centralna banka surađuje sa sudionicima IPS BiH u rješavanju bilo koje vrste nejasnoća vezanih uz izvješća.

Članak 18.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Centralna banka će postupati sukladno mjerama zaštite podataka, upravljanja rizicima i sigurnosne kontrole, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na relevantne zakone, propise i povezane standarde u Bosni i Hercegovini.

(2) Centralna banka osigurava povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija sukladno primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i drugim relevantnim zakonima, propisima i povezanim standardima u Bosni i Hercegovini.

Članak 19.

(Upravljanje podacima)

(1) Centralna banka provodi odgovarajuće postupke arhiviranja i čuvanja podataka u IPS BiH.

(2) Centralna banka čuva kao povjerljive sve informacije dobijene putem IPS BiH, osim ako:

- a) su informacije već javno dostupne,
- b) je Centralna banka ranije znala za te informacije, a takve informacije nisu pribavljene uz bilo kakvu obvezu čuvanja povjerljivosti,
- c) se otkrivanje informacija zahtijeva sukladno zakonima u Bosni i Hercegovini.

(3) Centralna banka postupa s osobnim podacima u IPS BiH sukladno važećim propisima iz oblasti zaštite osobnih podataka

Članak 20.

(Kontrola i nadzor rada sudionika u IPS BiH)

Centralna banka upravlja, kontrolira i nadzire rad IPS BiH i nadgleda i kontrolira postupke sudionika u IPS BiH.

Članak 21.

(Postupanje Centralne banke u izvanrednim okolnostima)

Centralna banka u izvanrednim okolnostima poduzima sve neophodne mjere za osiguranje nastavka pouzdanog, ispravnog i zakonitog rada IPS BiH, najkasnije u roku od dva sata.

Članak 22.

(Upravljanje incidentima)

- (1) Sudionici IPS BiH su dužni dostaviti informacije Centralnoj banci o svim incidentima povezanim s IPS BiH.
- (2) Centralna banka surađuje sa sudionicima IPS BiH na rješavanje incidenata povezanih s IPS BiH.
- (3) Centralna banka može zahtijevati od sudionika IPS BiH da dostavi dodatne podatke, informacije, dokumente i druge relevantne evidencije o incidentu koji je prijavio sudionik IPS.
- (4) Centralna banka može definirati potrebne korektivne mjere i maksimalno vrijeme za njihovo izvršenje kojih se sudionik IPS BiH mora pridržavati radi rješavanja incidenta i njegovog uzroka.

Članak 23.

(Podržane vrste transakcija)

IPS BiH podržava sve vrste platnih transakcija sukladno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

Članak 24.

(Dostupnost)

Sudionik IPS BiH mora omogućiti prijem i slanje instant platnih naloga.

Članak 25.

(Podatci o platnom nalogu)

- (1) Poruka instant plaćanja (i povezani skup podataka) predviđaju polje za podatke o doznaci, koje se može koristiti za prijenos nestrukturiranih podataka o doznaci do 140 znakova.

- (3) Podatke o doznaci koje dostavi nalogodavac u instrukciji za instant platni nalog sudionik IPS BiH na strani nalogodavca mora proslijediti u cijelosti i bez izmjena sudioniku IPS BiH na strani primatelja.
- (4) Sudionik na strani korisnika mora primatelju dostaviti primljene podatke o doznaci u cijelosti i bez izmjena.
- (5) Sudionik IPS BiH mora vršiti obradu, (uključujući redovite tokove obrade i tokove obrade iznimki), sukladno ovim pravilima rada IPS i povezanoj tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.
- (6) Plaćanja s datumom i vremenima iz budućnosti nisu dozvoljena.
- (7) Sudionik IPS BiH mora pravodobno generirati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake za sve transakcije i događaje povezane s IPS BiH, sukladno Tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.
- (8) Sudionik IPS BiH mora poštivati obveze u vezi sa skupovima podataka i atributima, sukladno Tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

Članak 26.

(Identifikacija sudionika i računa klijenata sudionika u IPS)

- (1) Svi sudionici IPS BiH sukladno ovim pravilima rada će biti jedinstveno identificirani putem BIC-11.
- (2) Računi za plaćanje klijenata sudionika IPS BiH identificiraju se IBAN-om.

Članak 27.

(Opoziv i zahtjev za opoziv)

- (1) Opoziv u IPS BiH nastaje kada sudionik na strani nalogodavca zatraži poništenje transakcije instant plaćanja.
- (2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku opoziva, odnosno zahtjeva za opoziv.
- (3) Sudionik IPS BiH koji postupa kao inicijator opoziva može pokrenuti opoziv, odnosno zahtjev za opoziv, u okviru maksimalnog broja dana predviđenih za opoziv odnosno u roku od 13 mjeseci.
- (4) U okviru maksimalnog broja dana predviđenih za odgovor na opoziv inicijator opoziva ne može pokrenuti novi zahtjev za opoziv.
- (5) Sudionik IPS BiH primatelj zahtjeva za opoziv dužan je odgovoriti na zahtjev u roku od 15 radnih dana.

Članak 28.

(Inicijator opoziva)

- (1) Opoziv instant plaćanja može pokrenuti sudionik IPS BiH na strani nalogodavca (inicijator opoziva) na način da zatraži poništenje transakcije instant plaćanja. Postupak opoziva može pokrenuti samo inicijator opoziva, koji to može učiniti u ime nalogodavca.
- (2) Inicijator opoziva opoziv može pokrenuti u sljedećim slučajevima:
 - a) slanje duplikata,
 - b) tehnički problemi koji su doveli do pogrešne transakcije,
 - c) prevarna inicirana instrukcija.
- (3) Zahtjev za opoziv od strane nalogodavca može pokrenuti inicijator opoziva nakon što nalogodavac zatraži od inicijatora opoziva povrat sredstava po osnovi poravnate transakcije instant plaćanja, iz razloga koji nije slanje duplikata, tehnički problemi koji su doveli do pogrešnih transakcija instant plaćanja ili prevarno inicirana instrukcija instant plaćanja.
- (4) Inicijator opoziva može odbiti zahtjev nalogodavca za pokretanje opoziva ili zahtjeva za opoziv ukoliko je taj zahtjev podnesen nakon isteka broja dana predviđenog za opoziv, računajući od datuma izvršenja prvobitne transakcije instant plaćanja.
- (5) Inicijator opoziva mora obavijestiti nalogodavca da vraćeni iznos može biti jednak prvobitnom iznosu plaćanja ili manji od njega.
- (6) Inicijator opoziva ne može poslati drugi opoziv ili zahtjev za opoziv koji se odnosi na poravnato instant plaćanje nakon što primatelj opoziva dostavi pozitivan ili negativan odgovor.
- (7) Inicijator opoziva može, na kraju razdoblja predviđenog za odgovor od strane primatelja opoziva, poslati zahtjev za ažuriranje statusa ako inicijator opoziva nije primio nikakav odgovor od primatelja opoziva.
- (8) Prilikom prijema i obrade povrata plaćanja, inicijator opoziva mora se pridržavati obveza propisanih ovim pravilima rada.
- (9) Inicijator opoziva suglasan je da se iznos koji se vraća može razlikovati od prvobitnog iznosa instant plaćanja, jer primatelj opoziva može odlučiti da inicijatoru opoziva naplati naknadu.
- (10) Inicijator opoziva mora odobriti (kreditirati) račun za plaćanje nalogodavca za iznos pozitivnog odgovora na opoziv.

Članak 29.

(Primatelj opoziva)

- (1) Primatelj opoziva mora odgovoriti na zahtjev za opoziv u roku od 15 radnih dana.

(2) Odgovor na zahtjev za opoziv može biti pozitivan ili negativan. U slučaju pozitivnog odgovora, primatelj opoziva vrši povrat sredstava (povrat plaćanja pacs 004). U slučaju negativnog odgovora, primatelj opoziva je obavezan navesti razlog za takvo postupanje, što može biti:

- a) na računu za plaćanje nema dovoljno sredstava,
- b) račun za plaćanje je zatvoren,
- c) postoji pravni razlog, koji je potrebno jasno tekstualno obrazložiti,
- d) primatelj odbio dati suglasnost (ako je suglasnost potrebna),
- e) primatelj nije dostavio odgovor u predviđenom roku,
- f) prvobitna transakcija instant plaćanja nikada nije primljena,
- g) sredstva iz prvobitne transakcije instant plaćanja već su vraćena.

(3) Primatelj opoziva može izvršiti naplatu naknade inicijatora opoziva samo u slučaju pozitivnog odgovora.

Članak 30.

(Istraga)

(1) Sudionik IPS BiH na strani nalogodavca može koristiti postupak istrage u iznimnim situacijama povezanim s instant plaćanjima i zahtjevom za opoziv, u kojima sudionik IPS BiH na strani nalogodavca nije primio nikakvu poruku potvrde nakon što je isteklo vrijeme za čekanje (vremensko ograničenje istrage i Odgoda istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje) sukladno Prilogu 3. ovih pravila rada.

(2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku zahtjeva za istragu. Vremenska oznaka označava početnu točku u vremenu ciklusa vremena izvršenja za zahtjev za istragu.

(3) IPS BiH ne nameće vrijeme obrade, ne utvrđuje vremensko ograničenje od početka do kraja i ne vrši nikakve provjere isteka vremenskih ograničenja.

Članak 31.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Sudionik IPS BiH mora postupati sukladno svim primjenjivim zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini i obvezama u vezi sa SPN/FTA i sankcijama.

(2) Sudionici u IPS BiH su dužni postupati sukladno primjenjivim postupcima i osigurati da su njihovi interni sustavi adekvatno zaštićeni od internih i eksternih rizika i sigurnosnih prijetnji.

(3) Sudionici u IPS BiH su dužni osigurati povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija sukladno primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i sigurnosti koje objavljuje Centralna banka ili bilo koje drugo regulatorno tijelo u Bosni i Hercegovini.

(4) Sudionik IPS BiH dužan je odmah i bez odgađanja prijaviti Centralnoj banci sve sigurnosne incidente i sve prevarne ili sumnjive aktivnosti koje se dešavaju u okviru IPS BiH ili u sustavima povezanim s IPS BiH.

(5) Sudionik IPS BiH odgovoran je za sigurnost i zaštitu podataka u vezi s IPS BiH, čak i ako sudionik povjeri konekcije ili druge usluge bilo kojim vanjskim stranama.

(6) Sudionik IPS BiH dužan je preispitivati učinak i primjenjivost svojih kontrola i/ili mehanizama upravljanja rizicima i sigurnošću, te izvršiti potrebna poboljšanja ili nadogradnje radi postupanja po svim promjenjivim rizicima i/ili prijetnjama.

(7) Sudionik IPS BiH mora osigurati da platni nalozi koji se razmjenjuju kroz IPS BiH ne krše zakone povezane sa sprečavanjem pranja novca, financiranjem terorizma ili sličnim krivičnim djelima. U slučaju bilo kakvog odstupanja od navedenog, sudionik IPS BiH mora takve slučajeve odmah prijaviti Centralnoj banci.

(8) Sudionik IPS BiH dužan je osigurati da se, prilikom odobravanja pristupa IPS BiH, prava pristupa dodjeljuju sukladno sigurnosnim principima razdvajanja dužnosti i najmanjih privilegija. Centralna banka može periodično preispitivati ta prava pristupa.

(9) Sudionik IPS BiH mora pratiti i osigurati da njegov pružatelj mrežnih usluga za IPS BiH u svakom trenutku osigurava aktivnu vezu s IPS BiH platformom i održava status pružatelja mrežnih usluga za IPS BiH.

Članak 32.

(Upravljanje podacima)

Sudionik IPS BiH dužan je uspostaviti odgovarajuće postupke za arhiviranje i vođenje evidencija, uključujući određivanje razdoblja čuvanja evidencija o podacima. Sudionici IPS BiH su dužni čuvati podatke, informacije i evidencije tijekom razdoblja čuvanja, sukladno relevantnim propisima o zaštiti i arhiviranju podataka.

Članak 33.

(Upravljanje nedostupnošću)

(1) Sudionik IPS BiH mora biti sposoban obrađivati instrukcije za instant plaćanja i transakcije sukladno ovim pravilima rada, 24 sata dnevno, tijekom svih kalendarskih dana u godini, osim

u razdobljima dozvoljenog prekida rada o kojima Centralna banka pravodobno obavještava sudionike.

(2) Ova obveza obuhvaća i sve mjere za osiguranje kontinuiteta poslovanja koje je sudionik IPS BiH uspostavio samostalno ili koje su uspostavljene u njegovo ime, a koje imaju za cilj osigurati neprekidnu obradu instrukcija za instant plaćanja i transakcija.

(3) Sudionik IPS BiH mora obavijestiti Centralnu banku najmanje dva radna dana unaprijed ili i kraće u iznimnim okolnostima o svakoj planiranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će utjecati na IPS BiH. Obavještenje treba sadržati sve detalje o utjecaju nedostupnosti i njenim uzrocima.

(4) Sudionik IPS BiH je dužan odmah obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj ili neplaniranoj nedostupnosti.

(5) Sudionik IPS BiH mora odmah obavijestiti Centralnu banku o svakoj neplaniranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će utjecati na IPS BiH.

(6) Sudionik IPS dužan je unaprijed obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj i neplaniranoj nedostupnosti koja može ili će utjecati na IPS BiH.

(7) Izravni sudionik IPS BiH koji sponzorira neizravnog sudionika dužan je odmah obavijestiti svoje neizravne sudionike, uključujući Centralnu banku, o svakoj planiranoj nedostupnosti ako planirano održavanje utječe na usluge koje se pružaju njegovim dostupnim stranama.

(8) Izravni sudionik IPS BiH koji sponzorira neizravnog sudionika dužan ga je odmah obavijestiti uključujući Centralnu banku, o svakoj neplaniranoj nedostupnosti.

DIO PETI: Administracija statusa sudionika

Članak 34.

(Suspendizija i isključenje)

(1) Centralna banka može suspendirati ili isključiti sudionika IPS BiH ili poduzeti druge odgovarajuće mjere radi osiguranja sigurnog, učinkovitog i djelotvornog rada IPS BiH ako se utvrdi da je sudionik prekršio ova pravila rada.

(2) Centralna banka će pravodobno obavijestiti ostale sudionike u IPS BiH o suspendiziji ili isključenju drugog sudionika IPS BiH.

(3) U slučaju suspendizije ili isključenja izravnog sudionika, njegov neizravni sudionik rad u IPS BiH može ostvariti samo preko drugog izravnog sudionika.

Članak 35.

(Suspendzija)

Centralna banka može suspendirati sudionika IPS BiH kod kojeg utvrdi nesuklađenost s pravilima rada IPS BiH, čime mu onemogućava rad u IPS BiH u određenom razdoblju.

Članak 36.

(Isključenje)

(1) Centralna banka isključuje sudionika kod kojeg utvrdi kontinuiranu neusklađenost s pravilima rada IPS BiH.

(2) Isključeni sudionik IPS BiH nema pravo na povrat, u cijelosti ili djelimično, bilo kojih naknada koje su nastale i/ili koje je platio prije datuma isključenja ili nakon toga.

(3) Isključenje se smatra konačnim i neopozivim i isključeni sudionik IPS BiH za ponovno sudjelovanje u sustavu mora ispuniti uvjete propisane člankom 5. ovih pravila rada.

Članak 37.

(Istupanje)

(1) Banka izravni sudionik IPS BiH koja ne podliježe obvezi iz članka 7. ovih pravila rada kao i neizravni sudionici mogu na vlastiti zahtjev istupiti iz IPS BiH.

(2) Zahtjev za istupanje se podnosi u pisanoj formi, tri mjeseca prije željenog datuma istupanja.

(3) Ako je izravni sudionik koji istupa u funkciji sponzora neizravnog sudionika, prilikom podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog članka dužan je o istom obavijestiti svog neizravnog sudionika.

Članak 38.

(Ograničenje slanja naloga)

(1) Centralna banka će banci sudioniku na strani nalogodavca onemogućiti slanje naloga za plaćanje u slučaju dva uzastopna razdoblja neispunjenja obvezne rezerve, sukladno propisu Centralne banke koji uređuje postupanje banaka po računu rezervi.

(2) Banka sudionik iz stavka (1) ovog članka je obvezna osigurati prijem naloga za plaćanje od drugih sudionika.

Članak 39.

(Rješavanje sporova)

Centralna banka sudjeluje u rješavanju eventualnih sporova koji mogu nastati zbog neusklađenog postupanja sudionika IPS BiH s pravilima rada sustava, na način da donosi

preporuke za postupanje sudionika IPS BiH, a s ciljem pronalaska mirnog rješenja koje će zadovoljiti sve zainteresirane strane.

DIO ŠESTI: Dodatni servisi IPS BiH

Članak 40.

(Vrste dodatnih servisa)

U cilju osiguravanja sigurnog, pouzdanog i učinkovitog rada IPS BiH i poravnanja instant platnih naloga u IPS BiH, Centralna banka može uspostaviti servise za uslugu provjere primatelja, uslugu korištenja alternativnog načina identifikacije klijenta sudionika (alias baza), kao i druge slične servise koji služe istoj namjeni

DIO SEDMI: Prijelazne i završne odredbe

Članak 41.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”, a objavit će se i u “Službenim novinama Federacije BiH”, “Službenom glasniku Republike Srpske” i “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH”.

Broj: UV-122-02-1024-G/26
Sarajevo, 10.07.2026. godine

**Predsjedateljica
Upravnog vijeća Centralne banke
Bosne i Hercegovine**

**GUVERNERKA
dr. Jasmina Selimović**

Selma Jasmina 155

PRILOG 1.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**OBRAZAC: IZJAVA O PRIHVAĆANJU PRAVILA RADA
IPS BIH****PODATCI O SUDIONIKU**

Naziv sudionika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

Izjavljujem da u cijelosti prihvaćam operativna pravila za IPS BiH propisana Odlukom o operativnim pravilima za IPS BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: _____)

Mjesto i datum

Pečat i potpis ovlaštene osobe

M.P.

Napomena: popunjenu izjavu poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

PRILOG 2.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC: ZAHTJEV ZA AKTIVACIJU/DEAKTIVACIJU OVLAŠTENE OSOBE SUDIONIKA IPS BIH**PODATCI O SUDIONIKU**

Naziv sudionika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

PODATCI O OVLAŠTENJOJ OSOBI ZA RAD U IPS-u

Ime i prezime	
E-mail adresa sudionika	
Kontakt-telefon	

Označiti znakom „X“

Aktivacija (nova ovlaštena osoba ili izmijenjene ovlasti postojeće ovlaštene osobe)		Deaktivacija ovlaštene osobe (svih ovlasti)	
☐	Aplikacija RDM	☐	Aplikacija RDM
☐	Aplikacija TIPS	☐	Aplikacija TIPS
☐	Instruct Liquidity Transfer	Deaktivacija ovlaštene osobe od datuma: _____ godine	
☐	Query All		
☐	Modifying CMB Blocking Status		
☐	Adjust CMB Limit	E-mail adresa na koju želite da se dostavi informacija o deaktivaciji ovlaštene osobe: _____@_____	
☐	Display Broadcast		
☐	New Broadcast		

Mjesto i datum

Pečat i potpis

M.P.

Napomena: popunjen zahtjev poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

Parametri IPS BiH

- SCT INST: vremenska oznaka (Timeout): 7 sekundi
- HARD TIMEOUT: 10 sekundi
- Odgoda (Offset) na strani nalogodavca: 1 sekunda
- Odgoda (Offset) na strani korisnika: 0 sekundi
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT1: 6 sekundi (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku minus odgoda (Offset) na strani nalogodavca)
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT2: 7 sekundi: (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) na strani korisnika)
- Maksimalno vrijeme izvršenja za instant plaćanja: 5 sekundi
- Odgoda (Offset) istrage za poruke o plaćanju: 2 sekunde
- Vremensko ograničenje istrage: 9 sekundi (vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) istrage)
- Odgoda (Offset) istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje: petnaest (15) radnih dana